284. številka. Ljubljana, v ponedeljek 9. decembra 1895. XXVIII. leto.

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Klerikalna politika in Slovenci.

V naš deželni zbor pridejo klerikalci v velikem številu, ker so zadnje volitve zanje ugodno uspele. Dvomiti ne smemo, da bodo poskusili v deželnem zboru svojim klerikalnim idejam pripomoči do veljave. Vspeha seveda ne bodo imeli, ker niti narodna stranka, niti nemški liberalci ne bodo našli dopadajenja na teženju, da se vsa politična moč v deželi izroči ljubljanskemu knezoškofu. V tem oziru nimamo skrbi. Toda nekaj druzega nas s skrbjo navdaja. Naš domač klerikalizem bode kolikor toliko uplival na naše državne poslance in baš pri njih je pa klerikalizem sedaj tako malo umesten.

Očividno je, da se v notranji politiki pripravlja nekak prevrat na bolje. Grof Badeni približuje se nam Slovencem in Mladočehom. Kako je to približevanje nekaterim Nemcem zoperno, smo videli v državnem zboru, ko se je zaradi tega posebno hudoval Nemec dr. Lueger. Mladočehi so se vedno poganjali za nas Slovence in tudi v vprašanji celjske dvojezične gimnazije nas niso zapustili, če tudi so morali popustiti svojo opozicijsko doslednost proti koalicijski vladi v tem slučaji. Zaradi tega smemo biti prepričani, da se nam v narodnem oziru ne bode slabo godilo, ako naši bratje Čehi pridejo do večje veljave.

Dolžnost slovenskih poslancev je v sedanjem položaji iskati zveze z Mladočehi. Le tako morejo kaj koristiti v narodnem oziru. Verski oziri nas ne smejo ovirati, vsaj je še praški nadškof in kardinal celo svoji duhovščini dovolil voliti Mladočehe. Mladočehi pa vender nimajo nobenih simpatij za klerikalizem, kakeršen sedaj cvete v naši deželi in gotovo nas ne bi dosti podpirali, ako bi naši poslanci na Dunaju ne imeli boljšega dela, kakor potegovati se za klerikalizem in dunajski krščanski socijalizem. Razpor mej krščanskimi socijalisti in Mladočehi je sedaj popolen in s tem moramo Slovenci računati.

Pametno bi ne bilo, ako bi mi sedaj svoje moči zastavljali za nemški klerikalizem, ko sta se začeli obe nemški klerikalni stranki, nova katoliška ljudska stranka in dunajski krščanski socijalisti, postavljati na nemško narodno stališče. Prva je v svojem programu naglašala nemštvo, kakor ga more le stranka, ki se domišlja, da so le Nemci poklicani vladati Avstrijo. Glasilo druge stranke „Reichspost“ je pa od dne do dne bolj zagažalo v nemški nacijonalizem in celo liberalci mu niso več dovolj nemški. Ne loči se več dosti od „Deutsche Zeitung“ ali „Deutsches Volksblatta“. Poleg tega pa to stranko tudi diči nehvaležnost. Sedaj njena glasila in njeni poslanci udribajo po Čehih, ko so vender baš češki volilci na Dunaju jej mnogo pripomogli do zmage. Ob zadnjih deželnozborskih volitvah je kazala „Reichspost“ silno simpatijo za našo katoliško stranko, četudi so pod koalicijsko vlado protisemite zvesto podpirali slovenski narodni poslanci, dočim so poslance iz naše katoliške stranke našli vedno mej njih nasprotniki.

Klerikalizem pri sedanjih razmerah nas more zapeljati le na napačno pot i nam škodovati v narodnem oziru, zato je pa dolžnost vsakega slovenskega domoljuba, na vso moč upirati se klerikalizmu v sedanjih razmerah.

Klerikalizem pri nas bi koristil le Nemcem, zlasti tudi zjedinjeni levici, ker bi oviral tak razvoj stvarij, da bi Slovani v Avstriji prišli do tiste veljave, ki jim gre po njih številu in po velikosti davka, katerega plačujejo.

Državni zbor.

Na Dunaji, 7. decembra.

Ker se v včerajšnji seji ni mogla dognati razprava o zakonu glede rudniških nadzornikov, se je določila tudi za danes seja, kajti vlada želi, da se začne v ponedeljek proračunska razprava.

Razprava o zakonu glede rudniških nadzornikov je bila dolga, ali nje tendenca je bila prozorna. Na jedni strani so stali zastopniki podjetnikov, kateri bi radi rudniškim nadzornikom dali nalogo, podpirati podjetnike proti delavcem, na drugi strani pa so stali zastopniki delavcev, mej njimi neustrašni Pernerstorfer, in ker so bili zastopniki podjetniških interesov v večini, so tudi odklonili vse posredovalne, delavcem koristne nasvete. Zakonski načrt se je vzprejel tudi pri drugem branju; dobimo torej institucijo, ki bo nekak pendant obrtnim nadzornikom.

Zbornica se je potem bavila z nujnim predlogom poslanca dra. Bareutherja glede kazenskih določb zoper nepošteno uplivanje na volilno pravico. Predlagatelj je svojega predloga nujnost utemeljeval s škandaloznimi dogodbami, katere so se primerile za časa zadnjih volitev na Dunaju, na Češkem in v Gališki.

Pravosodni minister grof Gleispach je izrazil vladno naklonjenost za Bareutherjev predlog, ker misli, da je gotovo intencija vseh strank, naj pride pri volitvah do veljave mnenje tistih, ki imajo volilno pravico. Principijelno vlada predlogu ne nasprotuje, kar se pa dostaje posamičnih paragrafov, izrekla se bode o njih v pristojnem odseku.

Posl. dr. grof Pininski je nasvetoval, naj se predlog odkaže permanentnemu kazenskemu odseku. Tudi posl. dr. Menger se je izrekel za nujnost in opozarjal na svoječasni predlog glede ustanovitve volilnega sodišča. V debato je posegel tudi dr. Lueger. Zavračal je smelo Bareutherjevo trditev, da je bilo oproščenje znanih dunajskih trgovcev, toženih radi izsiljenja pri volitvah, zakonito, nego dokazoval, da so dotični obtoženci res doprinesli hudodelstvo javnega nasilstva. Da je Bareutherjev predlog nujen, potrjujejo najnovejše dogodbe v Gališki. Listi so javili, da je neki okrajni glavar nabiral prispevke, da bi bil voljen dr. Trachtenberg namesto rabinca Blocha in da se je Trachtenbergu vročilo 700 legitimacij, da bi jih ne dobili v roke Blochovi pristaši. Sicer pa je bil Bloch dovolj pošten, da je odstopil, dočim sedi mej nami še vedno mož, kateri je kupil svoj mandat s klobasami. Dr. Menger, ki zastopa isto kronovino, bi lahko o tem vsak dan interpeliral. Ko se je še mladočeški posl. dr. Brzorad izrekel za nujnost, se je predlog vzprejel.

Prihodnja seja bo v ponedeljek.

Listek.

Jezično premišljevanje.

Spisal Demokrit.

(Konec.)

Star, pa vedno mlad poslanec je Gospod kanonik Klun. Vstvarjen je za govornika in že v imenu mu tiči oratorična figura: „pars pro toto“. Gospod ni samo kljun, nego cel ptič. Ptičą spoznamo po krilih. Ovekovečil se je gospod Klun s krilatim rekom, da Slovenci navdušeno davke plačujejo, in ni še pozabljeno, kako je vzel pod svoja krila tiste ptiče, ki zobljejo pri južnji železnici.

Novega poslanca Gospoda Kajdiža, dekana v Moravčah, moramo postaviti k poslancu gospodu Pakižu. Stritar bi rekel, da je Kajdiž-Pakiž lepa moška rima. Jaz pa tu ne vidim nič pesniškega, nego samo zadrego. Imeni Pfeifer in Schweiger sem moral razlagati z nemškim jezikom, pri Kajdiži in Pakiži naj pomaga hrvaščina „Kajde“ so v hrvaščini note ali sekirice, „pákost“ je pa hudobnost. Evo pak i čudno vsporednost mej Pfeiferfem, Schweigerjem in mej Kajdižem, Pakižem! Zbor ne bo plesal, kakor bo Pfeifer piskal, pa tudi ne bo pel po Kajdiževih kajdah. Schweiger ne bo hotel molčati, Pakiž ne bo uganjal nobene pakosti, saj je izvoljen samo zaradi svoje krotkosti. Vsekako je pa previdno, da sedi v deželnem zboru tudi veščak v kajdah. Dr. Šusteršič je v mestih propadel, in sploh ne bo šlo vse tako gladko, kakor je pričakovala stranka sedanjih selskih poslancev. Imeli bodo torej glasbeni umetniki tiste stranke, namreč: Kajdiž, Klun, Pfeifer in Povše (kakor Polšè) priliko izraziti strankino žalost z glasbo. Predlagam jim v to svrho znano žalostno pesem Simona Jenka o Moravškem zajci.

Nov poslanec je gospod Gabriel Jelovšek. Pri njem ni toliko vlekel priimek kakor ime. Drugi selski poslanci imajo bolj kmetska krstna imena, razen dveh nemških. „Gabriel“ se pa čuje vse bolj imenitno nego-li Franc, Tomaž i. t. d. Pričakujemo torej, da bo gospod Jelovšek kakor nov deželnozborski krilatec v zboru javljal samo take blažene predloge, kateri bodo ugajali njegovi stranki, na primer: odpravo legalizacije, podržavljenje notarstva, izgon vseh advokatov in dežele — razen dr. Šusteršiča, pomežnarjevanje vseh učiteljev, kar jih je slovenskih in zamor vseh zajcev — samo ne v lovišči Gospoda kanonika Kluna.

Zelen! Detela! Kako naj Vama kadim, da bo vsem prav? Zelen je lepa farba, barva, boja, kraska, ali — najpravilniše slovenski rečeno: šara. Bakren kip je rdeč, ko je vlit; vreme in dolga leta mu spremene rdečico v zelenost. Ta zelenost se imenuje „aerugo nobilis“ — plemenita rja. Tako je tudi gospod Zelen leta in leta zelenel, dokler da je postal dosti „nobilis“ in naš poslanec. Naj mirno uživa sad svojega čakanja. Zelena je tudi detelja. Zelenost poslanca gospoda Otona Detele pa ni „aerugo nobilis“, ampak zelenje nadeje, da gospod sam postane nobilis danes ali jutri. Veliko pomaga slučaj, kaj ne, gospod Detela? Želim Vam torej, da skoro najdete srečonosno četiriperesno deteljico in ne pozabite sprejeti jo potlej v svoj plemenitaški grb.

Preglavico mi delata notranjska poslanca Lavrenčič in Modic, zato sem ž njima odlašal do konca Tam so se nekateri vnemali za Grudna. Toda kimovec moraš biti, da boš voljen z mesečnim imenom! Drugi so želeli dr. Ferjančiča. Zakaj pa je bil voljen baš Matej Lavrenčič? Oba sta Vipavca, oba imata priimek od svetnika. Lavrenčič sicer dela bolj z roko, a Ferjančič bolj z glavo; vender ima Ferjančič več soli v glavi nego Lavrenčič v mazincu. Kdo je mej njima bolj pobožen, ne vem; vsi pa pravijo, da je dr. Ferjančič bolj pobožen nego dr. vitez Savinschegg, katerega so zelo pobožni Gospodje pritiskali dolenjskim meščanom za poslanca. Zakaj torej ni dobil milosti dr. Ferjančič? Morebiti sem uganil. Lavrenčič je pravi vzornik za deželni zbor, in tam naj posnema mučenika svetega Lav-

V Ljubljani, 9. decembra.

Gospod Klun in delavci. Sobotni „Slovenec“ nam v dolgem članku očita, da smo obrekovali gosp. kanonika Klnna, ko smo pisali o njegovem postopanju v budgetnem odseku, kakor smo bili posneli po dunajski „Arbeiterzeitung“, ko se je razpravljalo o zboljšanju plač delavcem in delavkam v tobačnih tovarnah. Ker mi nikakor ne mislimo delati krivice gosp. Klunu, zato povemo, da je on tudi glasoval za 300.000 gld., za zboljšanje delavskih plač. Seveda tako tesnosrčen gospod Klun ni mogel biti, da bi ne bil glasoval za svoto, kateri ni ugovarjal noben drugi poslanec Resnica je in to potrjuje tudi „Slovenec“, da je gosp. Klun bil za tako ureditev plač, da bode slovenskim delavcem kolikor je moč malo odletelo. Ko bi bil Klun za jednako urejenje plač, kakor je predlagal neki poslanec, bi bili naši delavci na boljšem, kakor bodo pa tako, ko se bodo plače ravnale po razmerah dežel in okrajev in se bodo gotovo upoštevale nizke delavske plače v Ljubljani. In „Slovenec“ sam priznava, da je gospod Klun pri tem omenjal, da so poljedelci v ljubljanski okolici prosili, da naj se s kmetov dekleta ne jemljo v tobačno tovarno. Tako nerazsodni nismo, da ne bi vedeli, da je gospod Klun dobro znal, da se to uresničiti ne da. Naj se je že Klun potem izrekel za tako prepoved ali pa zoper njo, je popolnoma vse jedno, glavna stvar je, da je gospod Klun dotični vzgled navel kot nekak opomin, da naj se v Ljubljani plače v tobačni tovarni preveč ne zvišajo. Vsaj mi ne moremo najti nobenega druzega razloga, zakaj bi bil gospod kanonik stvar navajal. Če je pa imel kak drug razlog, naj ga pa „Slovenec“ natančno razloži in mi ga bodemo sporočili svojim čitateljem. Po našem mnenju je dolžnost gospoda kanonika skrbeti pred vsem za slovenske delavce, torej za tako uredbo plač, ki bode našim domačim delavcem v korist, za druge delavce se bodo še drugi poganjali. „Slovenec“ gospoda kanonika še ni opral in dvomimo, da bi njegovo pojasnilo že pomirilo razburjenost mej delavci.

Budgetna debata se danes začne v državnem zboru. Poslednja leta je le redkokedaj se posvetovanje budgeta začelo pred novim letom. Letos je pa vlada priganjala budgetni odsek, da je pospešil svoja dela. Do Božiča bode zbornica že končala generalno budgetno debato in začela podrobno. Pred Božičem misli se rešiti proračun ministerstev notranjih stvarij in deželne brambe. Najvažnejše točke budgeta pridejo pa šele v februvariju na vrsto.

Volilna reforma. Grof Badeni misli baje dne 10. februvarja zbornici predložiti načrt volilne reforme. Načela, na katerih bode njegov načrt zasnovan, bode pa ministerski predsednik že te dni sporočil zbornici poslancev. Odsek za volilno reformo se bode torej lahko že poprej posvetoval o njih, predno vlada svojo predlogo zares predloži. Grof Badeni bodo najbrž skušal stranke pridobiti za svoj načrt, predno ga zbornici predloži. Seveda veliko se vlada s strankami ne bode pogajala, ker hoče voditi in se ne misli dati voditi. Govori se, da se bode osnovala nova kurija 75 poslancev, ki se bodo volili po občni volilni pravici.

Štajerski konservativci sa še niso odločili zapustiti Hohenwartov klub. Pri nekem posvetovanju, ki so ga imeli na Dunaju, so se izrekli proti izstopu. Posebno je poslanec Kaltenegger se z vso odločnostjo uprl izstopu. Nekaj pa tudi to zadržuje štajerske konservativce v Hohenwartovem klubu, ker jih zlasti krščansko-socijalni listi napadajo in pišejo, da bi bili v novi katoliški ljudski stranki le zavira. Posebno bi s Karlonom ta stranka nobenega talenta ne pridobila, pač bi jo pa ta mož oviral v svobodnem gibanju. Sodi se, da taki glasovi prihajajo v krščansko-socijalne liste od vodij katoliške ljudske stranke same, ki ne marajo, da bi se jim štajerski konservativci pridružili. Posebno se seveda dr. Ebenhoch boji, da bi s Karlonem ne dobil v stranki nevarnega tekmeca. Ebenhoch se že dolgo boji za svojo politično veljavo. Posebno se je to videlo v njegovem postopanju glede volilne reforme. Če pa štajerski konservativci ostanejo v Hohenwartovem klubu, pa še ni gotovo, kajti neki poseben odbor agituje mej štajersko duhovščino, da bi od poslancev odločno zahtevala, naj ostavijo Hohenwartov klub.

Dogodki v Turčiji. Sajd paša je bežal v angleški veleposlaništvo, ker sumi, da ga hočejo zapreti. Sultan ga dolži, da je on glava reformske stranke in ljudstvo hujska k vstaji. Zahteval je od njega, naj prevzame veliko vezirstvo in hitro naradi red. Sajd je slutil, da je to zanjka zanj in da bi ga potem kmalu odstranili in je torej veliko vezirstvo odklonil, kar je sultana silno razdražilo. Sedaj skušajo, kako bi Sajd pašo izvabili iz angleškega veleposlaništva, a ta ne verjame vabljivim besedam sultanovih slov. — Ruska mornarica na Črnem morju je na boj pripravljena. Pri vojski v južnoruskih gubernijah letos niso odpustili rezervnikov na dopust. Častnik ne dobi nobeden dopusta. Oblastva v Odesi, Sebastopolju in Nikolajevem so dobila že navod, kako postopati, ako se začne vojna. Na Kavkazu je Rusija storila potrebne naredbe v varstvo meje. Kavkaška vojska se pomnoži v kratkem za dve diviziji.

Dopisi.

Iz Gradca, 6. decembra. Dne 4. t. m. praznoval je „Triglav“ dvajsetletnico svojega obstanka na jako slovesen in dostojen način. Dvajset let! To je veliko, to je priča, da so oni domorodni akademiki slovenski, ki so pred toliko leti osnovali to društvo, dali njemu tudi trden temelj, na podlagi kojega je ono moglo procvitati in se tako lepo razvijati, vkljub vsem neprilikam in nezgodam, kojim je bil „Triglav“ izpostavljen. Mejsebojno spoznavanje v tujini, ki je tolike važnosti za dijake, zapustivše svojo domovino, skupno delovanje inače razcepljenih sil in kar ni najzadnje —, vsestransko izobraženje, to so bili cilji, ki so jih vodili pri ustanovitvi „Triglava“. Istinito! Da so bile njihove težnje res opravičene, da niso stavili „v oblake gradove svitle“, temu je najboljši dokaz to, da je bilo društvo neprenehoma od svojega začetka do danes zbirališče slovenskih akademikov, da jim je bilo ono najboljše sredstvo k skupnemu in plodonosnemu delovanju. Da se je slavnost, katero je slavil „Triglav“ v spomin svojega dvajsetletnega obstanka, vršila sijajno, ni mi potreba posebe omenjati. Vsa slovanska akad. društva graška pokazala so s svojo navzočnostjo, kake simpatije da uživa „Triglav“ med slovanskimi akademiki sploh; krasen trobojni znak, katerega so pripela ta društva na zastavo „Triglava“, je izraz njihovih prijateljskih odnošajev nasproti društvu, ki je vedno zastopalo tudi vseslovansko stvar. Razun proizvajanj slovensko-hrvatskega zbora mora se pač glavna točka imenovati slavnostni govor, kojega je govoril g. Fil. Wester. Priznati moramo, da je nam stilistično in formelno dovršen, brez oficijelnih fraz sestavljeni govor jako ugajal, in to zaradi odkritosrčnosti, s katero je govornik risal razmere in interese društva. S ponosom kazal je na plodonosno delovanje društva, iz katerega se je porajalo veliko za Slovenstvo zaslužnih mož, z odločnostjo je povdarjal, da stoji društvo tudi še sedaj na onej podlagi, na koji je stalo nekdaj, da veže slovenske akademike še vedno, kakor nekdaj, ljubezen do domovine, da še oni niso izgubili idealov, brez katerih akademična mladež ne sme in ne more biti, ako se drugače ne uda neplodovitemu, in za male narode naravnost pogubljivemu kozmopolitizmu. Da je govornik tu govoril vsem iz srca, pričalo je živahno odobravanje, ki je sledilo posameznim besedam njegovim A doteknil se je tudi perečih ran, ran, koje kažejo, da je v naši domovini mnogo, mnogo gnjilega. Resnica se sicer nikdar ne sliši rada, a da se je na tem mestu povedala vsem glasno na uho, to nam je prijalo. Čemu naj bi bilo društvo indiferentno nasproti pojavom, ki so tesno zvezani z njegovimi lastnimi interesi? Ne glede na to, da so bili med članovi „Triglava“ taki, ki pozneje stopivši v javnost, niso izpolnili svojih dolžnostij nasproti narodu in jeziku svojemu, krenivši na svoja pota, grajal je posebne pojave, ki so se v nedavno preteklem, ali recimo bolje, v najnovejšem, v najmodernejšem času prikazali na obzorju slovenskega akademičnega življenja. Vrlo zanimivo je bilo iz ust govornika slišati, da se nahajajo taki, katerim se zdi nemoderno biti član kakega društva. Mi bi ne navajali teh stvarij, ako bi ne bile tako istinite, kakor so neverjetne in kurijozne. Difficile est satiram non scribere — to je najmodernejši šport v tem stoletju raznovrstnih društev, in vseh mogočih in nemogočih zvez! To je najmodernejši šport, kakoršnega si moremo dovoljevati le Slovenci, mi hočemo biti tudi moderni, ako ne v tej stvari — recimo v literaturi, umetnosti itd. — pa vsaj v onej! Nehote in po čudnej asocijaciji idej prišel mi je na um tisti klasični ridiculus mus, tista znana, tolikokrat citovana Horacijeva miš, o kateri nadaljnjej zgodovini nam Swift poroča takole: jedva rodivši se, bila je prepričana, da je slon, in zato se je podala v samotno puščavo; uvidela je, da je oddruženost jedini njej primerni in dostojni čin. Z grenko ironijo je grajal nadalje one predsodke „Triglava“, vsled katerih se je prepovedal vstop v društvo mnogim akademikom, kojih očetje zavzemajo v domovini odlična mesta. Da se njihovim interesom tem potom bolje ustreže — o tem dvomiti imamo vso pravico. Facta loquuntur! Kar se tiče komersa, katerega je z veliko spretnostjo vodil je dr. med. Vojska, omeniti nam je, da so se napivale na Triglav navdušene napitnice, v katerih so izražala navzoča društva Triglavu svoje simpatije, čestitajoča mu na njegovem dolgoletnem obstanku, želeča mu najboljšo prihodnost in najlepši razvitek zanaprej. Navdušenje je prikipelo do vrhunca, ko so pripela društva na društveno zastavo že prej omenjeno trobojnico, in ko je podarilo društvo Hrvatska „Triglavu“ lepo sliko predstavljajočo vsprejem slovanskih blagovestnikov pri knezu Kocelu. Izmej napitnic društvu bodi omenjena ona g. dr. Benjamina Ipavca našega slavljenega skladatelja in častnega člana društva, kojega z mladeniškim ognjem in dobrodejnim humorjem govorjene besede so vzbudile v srcih „Triglavanov“ občo radost in veselje. Mnogo došlih telegramov, od drugih društev kakor iz domovine, pričalo je o simpatijah, katere si je pridobil „Triglav“ na vseh straneh tekom svojega dvajsetletnega obstanka.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 9 decembra.

— **(Deželni predsednik baron Hein)** se je sinoči vrnil z Dunaja.

— **(Repertoir slovenskega gledališča.)** Jutri se bode drugikrat predstavljala opera „Janko in Metka“ in sicer pri navadnih opernih cenah.

— **(Slovensko gledališče.)** Po valovih italijanskega in po italijanskem vzoru posnetega verizma, videli smo v soboto bajno igro „Janko in Metka“; po goreče strasti polnih značajih, po Toniu, Neddi, Santuzzi, Turridu, sta stopila na oder dva življenja vesela, vzlic svoji revščini srečna, nedolžnorazposajena otroka. To je naravno; zgodovina umetnosti ne pozna nobenega neizravnanega pojava in zato je tudi proti verizmu morala nastati reakcija. Protitežje verizmu je Humperdinckova „bajna igra“, in to izdatno, jako znamenito protitežje. Muzikalna sposobnost veristov se Humperdinckovi še primerjati ne da. Vsak takt priča, da je skladatelj dobro discipliniran umetnik, mož, ki vlada tehniko uprav virtuozno, ki pozna vsa sredstva, s katerimi se naredi utis, kateri pa skuša ta utis narediti le z umetnostjo, samo s čistno umetnostjo, in se ogiba vsem presenetljivim, dvomljivim efektom. Kako bogata je polifonija njegovega orkestra, kako lepo so zvezane in spletene teme, kako pestra in krasna je instrumentacija, koliko je slišati raznobojnih, res bajnih zvokov! Iz orkestra se čuje pestra dikcija naših bajk in pravljic, slišijo se celo tiste konstantne fraze in premembe, katere označujejo vse bajke, upletene so namreč otroške pesence in iz takih pesenc povzeti motivi. Tudi najbogatejši fantaziji bi bilo težko, vzdržati skozi celo opero bajkam lastni naivni ton: Humperdinck se je največ odrekel lastni invenciji in je to, kar je naivno, otročje, povzel iz otroških pesenc, in s tem, s to preprostostjo melodičnega izumljenja, svoje delo naredil le dostopnejše tudi širšim krogom. Kot poet je s svojo poetično silo vse elemente v svojem delu združil v čudovitno jednoto, da je jasen in nežen vsak akord, da preveva vse delo svetloba in humor otročjega življenja in čustvovanja. Humperdinck je ustvaril umotvor, ki ni opera, ki ni samo muzikalno delo, kakor so dela starejše dobe, ampak ki je jedino in samo bajka. Opozarjati na posamične scene bi ne bilo prav umestno, zlasti ker teče celo delo jednotno, kakor je to primerno po Wagnerjevih načelih. Samo da se dokaže razno-

---

rencija, katerega so na ražnu pekli. Bog nas pa obvaruj Ferjančiča, da ne bi liki sveti Florijan ogenj z vodo — s hladnim umom krotil nebrzdanih fanatikov plamen, ki pali deželo. —

Največja uganjka mi je pa gospod poslanec Modic, ker njegovega imena nikakor ne morem raztolmačiti. Naj bo kdo drugi bolj srečen. —

Samoljubnost, s katero sem prečital to jezično preiskavo, se je premenila v bridka žalost, ko sem zapazil da sem izpustil novega poslanca Gospoda Andreja Kalana, ki se zdaj gotovo name srdi. Jaz bi se v takšni nevolji kar odrekel priborjenega poslanstva. Morebiti stori to Gospod Kalan, da si ohladi pravično jezo. V tem slučaji bi bil jaz pripravljen prevzeti njegov mandat za pokoro. Častiti volilci, do katerih se obračam v tej nadi, so spoznali moj program nekoliko že iz te razprave: veliko sem obetal malo izvršil; tudi poreče marsikdo, da ni vse res, kar sem povedal. To me že nekaj priporoča. Sicer sem pa pripravljen podpisati vsak program, sprejeti vsako gaslo in stopiti pod vsakoršen prapor, samo da bom voljen. In če prašate po načelih, vam povem, da načela pridejo od zgorej, kakor veter, po katerem plašč obračamo. Vse nas naj pa vodi in druži jedino pravo in vsigdar koristno načelo — breznačelnost.

vrstnost razpoloženja v tako ozkem okviru naj imenujemo od humorja kipeče, tudi nekako veristične prizore mej Jankom in Metko v prvem dejanju, velepoetični prizor v gozdu s tistimi žalostnimi, iz strahu izvirajočimi zvoki in kukanjem iz daljave, velečastno glasbo pri prikaznih v sanjah, ko pridejo angelji k spečima otrokoma, veselo Metkino pesem, ko se otroka vzbudita, res čarovniško divje skoke v velikem prizoru vešče hrustalke — imenovali smo skoro vse! — Glavni ulogi sta bili v rokah gdč. Ševčikove in gdč. Polakove. Pričakovali smo, da nam gdč. Polakova poda nekaj izvrstnega, dovršenega, in naše pričakovanje se je popolnoma izpolnilo. Gdč. Ševčikova je zapustila visoko trubadursko in afričansko-kraljevsko stališče in nastopila kot revno, preprosto dekle in dobro uspela. Bila je naiven deklič, kakor jih v revnih krilih in raztrganih nogovicah vidimo na deželi v vsakem kotu. Gdč. Jungmannova je svojo jedino sila težko in naporno sceno opremila s celo vrsto ulogi primernih bizarnih akcentov in v nuanc tako v petju kakor v igri. Metlarja je pel g. Nolli, ženo njegovo gdč. Nigrinova, oba s pristnim humorjem. Tudi gdč. Bitenčeva je imela lep uspeh, dasi je partija škrata peskovnika zanjo nekoliko previsoka. Gospod kapelnik Benišek je vodil predstavo sigurno in spretno, kakor smo tega pri njem že vajeni in mu gre najčastnejše priznanje za naštudiranje neizmerno težkega orkestrovega spremljevanja, katero je najtežje mej vsemi operami, kar se jih je pri nas doslej pelo. Posamične negotovosti v intonaciji zbora in nekaterih solistov se pač pri reprizi ne bodo primerile. Inscenirana je bila opera prav dobro, a pričakovati je, da bode pri drugi predstavi še boljša. Gledališče je bilo jako dobro obiskano.

— (**Volaričev večer.**) katerega priredi pevsko društvo „Slavec“ v korist rodbini umrlega skladatelja Volariča, preložil se je radi gledališkega vlaka v Zagreb na dan 14. decembra t. l. Na tem spominskem večeru, kateri bode v salonu „pri Maliči“ pele se bodo samo Volaričeve skladbe, ter bode pri istem sodeloval tudi slavni tamburaški zbor ljubljanskega „Sokola“.

— (**Ljubljansko bolniško-podporno in oskrbovalno društvo**) imelo je včeraj dopoludne v mestni dvorani svoj občni zbor za devetindvajseto društveno leto 1894. Kakor je razvidno iz računskega sklepa in imovinskega izkaza, bilo je društveno denarno gospodarjenje tudi v pretečenem letu zadovoljivo. Dohodkov bilo je 1470 gld. 94 kr., a v blagajni je preostalo je koncem leta 268 gld. 97 kr. Društveno premoženje znaša 5385 gld. 74 kr. Kranjska hranilnica naklonila je društvu razven 200 gld. rednega prispevka povodom potresa še 500 gld. izredne podpore; občni zbor izrekel jej je za to svojo zahvalo, istotako tudi g. Kleinu in tukajšnjim lekarnarjem, ki so tiskovine in zdravila oskrbovali po znižanih cenh. Društvo ima sedaj 70 članov. Konečno izrekel je občni zbor željo, naj bi se društvena organizacija, ki je že zastarela in preveč komplicirana, jednostavneje uredila,

— (**Glas iz občinstva.**) Piše se nam: V bolnico prihaja primeroma mnogo brzojavk, a za vsako se mora plačati dostavnina, dasi je bolnica le malo oddaljena od mitnice. Ali bi se to ne moglo odpraviti? Želeti bi bilo tudi, da se uredi fijakarski tarif za vožnjo v bolnico in iz bolnice. Mestni magistrat ne bo mogel nič storiti v tem oziru, ker ne leži bolnica v mestnem ozemlju, a morda se zanimajo za to drugi faktorji, da se ne bo za vožnjo od bolnice do kolodvora računalo 2 gld. 50 kr., kakor se je zgodilo te dni.

— (**Plinova razsvetljava.**) Vodstvo tukajšnje plinarne nas prosi, objaviti naslednjo pojasnilo, zakaj da je zadnji petek odpovedala plinova razsvetljava. V petek popoludne preložila se je glavna cev plinovoda, vodečega do čistilnega aparata. Ker se je to opazilo že ob polu petih popoludne, o času, ko je bilo v tovarni še več ko 100 kubičnih metrov plina, mislilo je vodstvo plinove totovarne, da mu bode mogoče, nastale težave odpraviti, še predno se bode zaloga porabila in je toraj opustila vsako obveščanje občinstva v tej motitvi v funkcijaniranji tovarne. Pokazalo se je pa, da so dela, ki bi bila potrebna v to, da se odpravi omenjena motitev, težavnejša, nego je bilo možno presoditi v naprej, tako da se se mogli v zadnjem trenotku obvestiti le magistrat, vodstvo gledališča in železniško vodstvo, da bode nastalo pomanjkanje plina. Faktično je bila zaloga plina ob polu osmi uri porabljena, delo pri cevovodu pa ob poli deseti uri končano, tako, da je proti deseti uri razsvetljava mesta zopet brez zadržka funkcijonirala. Na Mestnem trgu se že dlje časa pritožujejo o nezadostnem plinovem tlaku, to pa ima svoj vzrok o tem, ker so se bržkone vsled potresa sesedle cevi v Špitalskih ulicah in bode zaradi tega treba v teh ulicah cevi ven vzeti, kar letos še ni bilo mogoče.

— (**Požar na barju.**) Blizu Babne Gorice pogorela je včeraj tovarna, v kateri so mleli šoto. Požar nastal je okolo 6. ure zjutraj, na kak način se dosedaj še ni moglo dognati! Tovarna pogorela je do tal in uničeni so tudi stroji ter skladišča, v katerih je bilo spravljene več sto centov zmlete in rezane šote. Ob polu 12. uri prišel je oddelek ljubljanske požarne straže na pomoč; rešil je nekoliko zmlete šote, druzega ni bilo več mogoče rešiti. Posebna sreča je bila, da ni bilo vetra, sicer bi bila Babna Gorica, ki je oddaljena od tovarne le par sto korakov, izgubljena. Tovarna, ki je bila zavarovana, bila je last dunajske družbe Van Son & comp. Ker je dobre šote v tamošnjem okolišu še mnogo na razpolaganje, bode se tovarna najbrže zopet zgradila.

— (**Klerikalna prismojenost**) Iz Črnomlja pozdravlja nekdo — brez dvoma kak kaplanček — ustanovitev katoliške ljudske stranke in izreka željo, naj bi se jej kmalu pridružili tudi slovenski drž. poslanci. Revše ne ve nič o programu te stranke in nič o tem, da so člani katoliške stranke veseli, da jim ni treba več biti v družbi nenemških poslancev. In taki prismojenci hočejo pri nas voditi narod!

— (**Potrjen zakon.**) Cesar je potrdil v zadnjem zasedanju kranjskega deželnega zbora vzprejeti zakon o preložitvi trebanjsko-moravške okrajne ceste pri Ćatežu.

— (**Shod zaupnih mož v Celju**) Po „Slov. Gosp.“ smo poročali, da se je pred kratkim vršil v Celji shod zaupnih mož tega okraja. „Südst. Post“ javlja, da je bilo le zaupno posvetovanje v Celju bivajočih gospodov narodne stranke.

— (**Slovensko politično društvo v Mariboru**) bo imelo dne 23. t. m. svoj občni zbor, na katerem se bo razpravljalo o političnem položaju štajerskih Slovencev.

— (**Celjskega Sokola**) občni zbor je bil 7. t. m. Starosta dr. Jos. Vrečko in podstarosta dr. I. Dečko sta odklonila novo izvolitev in je bil voljen per acclamationem dr. Alojzij Brenčič za starosto, v odbor po dr. Praunseis, dr. I. Tominšek, Benčan, Boucon, dr. Pikl in dr. Kapus, namestnika pa sta dr. Janežič in Vavken. Občni zbor je nadalje volil dr. Vrečka častnim starosto in dr. Dečka častnim podstarosto.

— (**Morilec Perme ali Ferme**) je, kolikor se je zdaj dognalo, izvršil vse štiri tako grozne umore sam, in sicer zato, da bi se mogel — poročiti s svojo izvoljenko. Njen oče mu je namreč rekel, da mu ne da dekleta, če se ne izkaže, da ima nekaj premoženja, in to je napotilo Permeta, da je postal roparski morilec. Skril se je najprej pri očetu svoje izvoljenke, čigar stanovanje je komaj 1000 korakov oddaljeno od mlina v Ločicah. Od tod je Perme zbežal na Sveto Planino k svojemu bratrancu. Ko so prišli orožniki v hišo, je Perme ležal na peči. Na vprašanje orožnikov, kdo da je, je odgovoril, da služi za hlapca pri hiši. Orožniki so ga na ta pozvali, naj gre s peči. Nekaj časa se je Perme ustavljal, potem se pa udal. Rodbina njegove neveste je menda vedela za storjene umore, kajti v njenem stanovanju se je pri hišni preiskavi našla okrvavljena morilčeva obleka. Sum, da je ta rodbina bila porazumljena s Permetom, je nastal, ker so si člani te rodbine koj po umoru kupili raznih rečij, katerih bi iz svojih redkih dohodkov ne mogli nabaviti. Perme mora biti jako prekanjen človek. Odkar je aretovan, se dela blaznega in ne govori nič.

— (**Tatvina**) Blizu Vranskega so minoli teden neznani tatovi ukradli pet prešičev in jedno kravo. Ker krava ni hotela od teleta, ovil jej je tat glavo s „pruštofom“. Krava pa je tatovom ušla in se vrnila domov. Doma so jo rešili obeze in našli v „pruštofovem“ žepu 200 gld. Se-li bo lastnik tega denarja oglasil, je jako dvomljivo.

— (**Iz Gradca**) se nam piše: Zabavni večer izvenakademične podružnice sv. Cirila in Metoda dne 6. t. m. se je jako povoljno izvršil. Zasluga za to gre hrv.-slovenskemu pevskemu zboru pod izvrstnim vodstvom drd. F. Jukanca in hrv.-slov. tamburaškemu zboru, kateri je vodil isti gospod. Oba zbora sta pela oziroma udarjala vse točke lepo in z največjo preciznostjo. Baritonist g. med. Strašek, katerega je na klavirju spremljal g. jurist Gojmir Krek, žel je za dve Vilharjevi pesmi veliko in zasluženo pohvalo.

— (**Zaradi zlorabe uradne oblasti**) je bil bivši župan v Baški pri rovinjskem porotnem sodišču obsojen na šest mesecev zapora. Bivši župan Jernej Pajalić je dal 24. aprila l. l. laškega agitatorja Martolinicha zapreti, ker je hujskal zoper Hrvate. Pajalićev zagovornik je prosil, naj se stvar razpravlja pri kakem drugem sodišču, ker so rovinjski porotniki vsi Lahi. Tej zahtevi se ni ustreglo, vsled česar Pajalić in zagovornik njegov dr. Laginja nista prišla k razpravi. Kakor rečeno so laški porotniki obsodili hrvatskega obtoženca.

— (**Preganjanje hrvatskih vseučiliščnikov.**) Rektor hrvatskega vseučilišča dr. Spevec je pri zaupnem pogovoru rekel akademikom, naj po cesarjevem obisku narede, kar hočejo samo za časa cesarjeve navzočnosti naj se vzdrže vseh demonstracij. Ta stvar je prišla v javnost. Rektor Spevec je tajil, a šestorica vseučiliščnikov je slovesno izjavila, da je res tako govoril. Vsled tega je bila rečena šestorica relegirana.

---

* (**Ponarejalci denarja.**) Tam okoli Vidma ob avstrijski meji žive menda sami ponarejalci avstrijskega denarja. Pred kratkim je graška policija zasačila nekega furlanskega razširjevalca ponarejenih petdesetakov Giuseppa Mussiga, ki je izpovedal, da njegov brat Luigi Mussig z dvema tovarišema bavi s fabričnim izdelovanjem petdesetakov. Videmska policija je tega famoznega fabrikanta že vtaknila v zapor.

* (**Atentat na francosko zbornico**) V soboto smo javili, da je v Parizu anarhist Lenoir v poslanski zbornici trikrat vstrelil mej poslance. Izkazalo se je, da njegov revolver ni bil ostro nabit. Lenoir je policiji znan. Živi povsem pošteno, pri tem se pa vedno sam ovaja kot anarhist najgrozovitejše vrste. Tudi ta „atentat“ na zbornico je le posledica njegovega hrepenenja, obuditi senzacijo in obrniti občno pozornost na svojo osebo. Mož ni nevaren, pač pa malo udarjen.

* (**Zgorelo gledališče.**) V Bukureštu je te dni zgorelo veliko gledališče. Na srečo se je zapazil ogenj šele po predstavi. Vzlic temu, da so bili gasilci hipoma na mestu in delali požrtvovalno, se je unelo poleg gledališča stoječe sodno poslopje. Ponesrečilo je tudi nekaj otrok. Škoda znaša več kakor milijon goldinarjev.

* (**Sila drag poljub.**) Draždansko sodišče je obsodilo na deset mesecev težke ječe nekega laškega prodajalca sohic, ker je na ulici siloma poljubil neko mlado damo.

Narodno-gospodarske stvari.

Zagreb 9. decembra. Gledališki vlak je pripeljal nad 300 slovenskih izletnikov iz Ljubljane in iz drugih slovenskih pokrajin v Zagreb. Vzprejem je bil sijajen. Vse dame so dobile ukusne šopke. Pri skupnem obedu v Schneiderjevi restavraciji so govorili intendant dr. Miletić, posl. Jakčin, posl. Hribar, posl. dr. Tavčar in drugi. Predstava v prekrasnem gledališči je bila izborna in je nadkrilila najsmelejša pričakovanja. Občinstvo je Slovencem priredilo burne ovacije, Slovenci pa so jih priredili Hrvatom in posebe intendantu dru. Miletiću. V foyerju je goste pozdravil dr. Miletić, odgovoril je notar Plantan. Pri komersu so vzbujali veliko navdušenost govori Arnolda, Hribarja, dra. Tavčarja in Mandrovića ter petje „Slavcev“, katerim sta se pridružila Nolli in Purkrabek.

Dunaj 9. decembra. Poslanska zbornica je danes začela generalno debato o drž. proračunu. Oglasilo se je 36 govornikov, mej njimi 18 govornikov za proračun in 18 proti proračunu, mej temi tudi posl. dr. Gregorčič. Mladočeški govornik dr. Stransky je apeloval na Poljake in na plemstvo, naj podpirajo prizadevanja češkega naroda in apostrofiral Badenija, naj skrbi, da bode mogel l. 1898., o petdesetletnici cesarjevega vladanja, pokazati cesarju, da je češki narod zadovoljen.

Dunaj 9. decembra. V današnji seji poslanske zbornice je finančni minister Bilinski predložil zakonski načrt glede odpisa hišnonajemninskega davka. Tega davka se bode razmerno odpisovalo toliko, kolikor bode v kaki hiši dokazano in faktično praznih stanovanj.

Dunaj 9. decembra. Danes je izšla brošura „Politična oporoka grofa Taaffea“, a spisal je ni pokojni grof Taaffe, spisana je v neki tukajšnji redakciji. V brošuri se napada strastno grof Hohenwart, pa tudi nemška levica.

Carigrad 9. decembra. Vlada je zahtevala, naj se jej izroči bivši veliki vezir Said paša, kateri je iskal pribežališča pri angleškem poslanstvu in ga tam tudi našel. Poslaniki so to zahtevo soglasno odklonili. Razen Said-paše so pobegnili tudi Kiamil-paša in trije generali, ti pa so v Evropo utekli.

Carigrad 9. decembra. Dvorna policija je prišla na sled zaroti zoper sultana in preprečila na njega nameravan atentat.

Berolin 9. decembra. Namesto Köllerja je imenovan ministrom notranjih del vladni predsednik v Düsseldorfu baron Reckl.

Operna noviteta!

V torek, dné 10. decembra 1895.

V drugič:

Janko in Metka.

Bajna igra v treh slikah. Zložila Adelajda Wette. Uglasbil Engelbert Humperdinck. Poslovenil M. Markič. Kapelnik g. Hil. Benišek. Režiser g. Jos. Nolli.

Prva slika: **Domá.** Druga slika: **V gozdu.** Tretja slika: **Medenjačni hramec.**

Nove dekoracije sta priredila gledališki mojster g. Em. Kegbl in slikar g. K. Kramaršič. Nove kostume izdelal garderobijer g. Iv. Šturm.

Blagajna se odpre ob 7. uri. — Začetek točno ob ½8. uri. Konec ob 10. uri zvečer.

Vstopnino glej na gledališkem listu.

Pri predstavi svira orkester slav. c. in kr. pešpolka št. 27.

Prihodnja predstava bo v petek, dné 13. decembra t. l.

Meteorologično poročilo.

Decembra	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
7.	9. zvečer	722·9	+2·2°C	sl. svzh.	jasno	0·0
8.	7. zjutraj	724·3	—0·4°C	sr. szah.	megla	
„	2. popol.	726·5	+1·7°C	sr. sever	pol obl.	
„	9. zvečer	730·3	—1·8°C	sr. jvzh.	jasno	0·0
9.	7. zjutraj	734·5	—4·7°C	sr. jvzh.	jasno	
„	2. popol.	736·5	+5·2°C	sr. sever	jasno	

Srednja temperatura sobote in nedelje 4·8° in —0·2°, oziroma za 5·4 in 0·5° nad normalom.

Dunajska borza

dné 9. decembra 1895.

Skupni državni dolg v notah	100 gld.	30	kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 „	30	„
Avstrijska zlata renta	121 „	90	„
Avstrijska kronska renta 4%	99 „	80	„
Ogerska zlata renta 4%	121 „	75	„
Ogerska kronska renta 4%	98 „	75	„
Avstro-ogerske bančne delnice	1021 „	—	„
Kreditne delnice	372 „	50	„
London vista	121 „	90	„
Nemški drž. bankovci za 100 mark	59 „	52½	„
20 mark	11 „	90	„
20 frankov	9 „	67	„
Italijanski bankovci	45 „	10	„
C. kr. cekini	5 „	74	„

Naznanjamo tužno vest vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš ljubljeni oče

Jurij Tavčar

akademični slikar

danes 9. t. m. po mučni bolezni, spreviden s sv. zakramenti, v 84. letu svoje starosti mirno v Bogu zaspal.

Pogreb ranjcega bode v sredo, dne 11. t. m., ob 4½. uri popoludne iz mrtvašnice pri sv. Krištofu.

V Ljubljani, dne 9. decembra 1895.

(1608) **Žalujoča rodbina.**

Mesto vsacega drugega oznanila.

Tužnim srcem javljajo podpisani vsem sorodnikom in sočuvstvujočim znancem in prijateljem žalostno vest o smrti svojega iskreno ljubljenega, nepozabnega soproga in očeta, odnosno tasta in deda, gospoda

Lovrenca Mikuscha

hišnega posestnika

ki je v nedeljo dné 8. decembra t. l. ob 3. uri zjutraj po dolgi, mučni bolezni in prejemši svetotajstva za umirajoče, v 74. letu svoje dôbe blaženo v Gospodu zaspal.

Truplo dragega pokojnika se bode v torek dné 10. t. m. ob 4. uri popoludne od hiše žalosti, Mestni trg št. 15, prepeljalo na pokopališče pri sv. Krištofu in položilo v rodbinsko rakev k večnemu počitku.

Svete zadušne maše brale se bodo v sredo dné 11. t. m. ob 8. uri v stolni cerkvi sv. Nikolaja.

V Ljubljani, dné 8. decembra 1895.

Jera Mikusch, soproga. — **Adolf Mikusch**, sin. — **Teresina Mikusch** poroj. **Pauer**, sinaha. — **Adolf, Pavla, Oton, Viktor, Lujiza Mikusch**, vnuki. (1607)

Primerno božično darilo.

Imam v zalogi popolnoma nove **Kutscherove** in **Czapkove**

kratke klavirje

s strunami navzkriž itd. Prodajam jih pod tovarniško ceno. Tudi na obroke. — Proda se tudi **dobro ohranjen dolg klavir za 180 gld.**

Ferd. Dragatin

(1596) **ubiralec klavirjev**

v Florijanskih ulicah št. 50.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, VIII. | Lekarna Trnkóczy, Dunaj, III.

Doktor pl. Trnkóczy-jeva

tinktura za kurja očesa.

Gotovo sredstvo proti kurjim očesom in proti **utrjenju kože na nogi.** Ima veliko prednost, da se samo s čopičem namaže na bolni del.

1 steklenica z navodilom, kako se rabi, in s čopičem vred 40 kr., dvanajstorica 3 gld. 50 kr.

Dobiva se (1562—2)

v lekarni Trnkóczy-jevi

poleg rotovža v Ljubljani.

Lekarna Trnkóczy v Gradcu.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1895.

Nastopne omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropejskem času.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Heb, Karlove vare, Francove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Ob 6. uri 10 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje, Novo mesto.

Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.

Ob 12. uri 55 min. popoludne mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Ob 11. uri 50 min. dopoludne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj.

Ob 4. uri popoludne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno, Čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Paris, Steyr, Linc, Gmunden, Ischl, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Heb, Francovo vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 20 min. zvečer mešani vlak v Kočevje, Novo mesto.

Razen tega ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 26 minut popoludne osebni vlak v Lesce-Bled.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 8. uri 59 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipskega Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzenja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Gmundena, Ischla, Aussea, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste, Trbiža.

Ob 8. uri 19 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja, Novega mesta.

Ob 11. uri 26 min. dopoludne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipskega Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzenja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Parisa, Genevo, Curiha, Bregenca, Inomosta, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Ob 3. uri 33 min. popoludne mešani vlak iz Kočevja, Novega mesta.

Ob 4. uri 45 min. popoludne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.

Ob 9. uri 25 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja, Novega Mesta.

Ob 9. uri 4 min. zvečer osebni vlak z Dunaja preko Amstettena in Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 25 min. zjutraj v Kamnik.
„ 2. „ 05 „ popoludne „ „
„ 6. „ 50 „ zvečer „ „

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 8. uri 56 min. zjutraj iz Kamnika.
„ 11. „ 15 „ dopoludne „ „
„ 6. „ 20 „ zvečer „ „

(5—284)

Dva biljarda

(1595—2)

sta na prodaj po ceni

v kavarni Ivana Pua.

Želodčne kapljice.

Te kapljice so zelo prospešne (provzročujejo slast do jela, razstvarjajo sliz, so pomirljive in olajšujoče, ustavljajo krč in krepčajo želodec); rabijo pri **napenjanji** in **zapečenosti, preobloženem želodci z jedili** in **pijačami** i. t. d.

Steklenica z rabilnim navódom velja 20 kr., tucat 2 gld., 3 tucate samo 4 gld. 80 kr.

Priporoča jih

Lekarna Trnkóczy

zraven rotovža v Ljubljani. (1561-2)

Pošiljajo se vsak dan po pošti proti povzetji.

Zahvala.

Gospodu **Franu Brili-ju, lastniku odlikovane livarne za zvonove v Gorici,** izjavlja podpisana občina tem potom splošno zadovoljnost za podružno cerkev sv. Vida v Brdski fari narejene nove zvonove.

Glasom dotične pogodbe je bilo določeno, da nam omenjeni g. zvonar vlije tri zvonove z glasovi C, E, G, obesi v zvonik ter jih prepusti za poskušnjo tri mesece brez vsakega plačila. Po preteku teh treh mesecev izjavljamo, da imajo zvonovi, ki tehtajo 2874 *kg* lep, čist in milodoneč glas. Ubrani so tako izvrstno, da jih vsak, kdor jih sliši, hvali. Želeli smo imeti lepo zvonenje, a priznati moramo, da tako izvrstnega res nismo pričakovali.

K zvonovom je naredil gospod **Josip Klančič,** mehanik v **Podgori** pri Gorici, železno stavbo, ki je izvrstno narejena in mnogo praktičneja, kot lesena. (1605)

Obema gospodoma izrekamo zahvalo ter ju v slučaju kake potrebe p. n. župnijskim in občinskim predstojništvom najtopleje priporočamo.

Županstvo Prevoje, dné 9. decembra 1895.

Kašper Kotnik. Josip Rak. Josip Rus. Fran Kveder.

Št. 42.093. (1604)

Razglas.

Razpisuje se mesto

poštnega odpravnika (ekspedijenta)

pri novem c. kr. poštnem uradu v **Begunjah** pri **Cerknici,** v okrajnem glavarstvu logaškem, proti pogodbi in kavciji 200 gld. Letna plača 150 gld., uradni pavšal 40 gld. in za vsakdanjo pešpošto Begunje-Cerknica in nazaj 120 gld. Prošnje **v teku treh tednov** na poštno in brzojavno vodstvo v Trstu.

C. in kr. poštno in brzojavno v Trstu

dné 4. decembra 1895.

Št. 1180. (1606—1)

Razpisana je

služba prvega mestnega policaja v Kranju

z letno plačo 360 gld., prostim stanovanjem in službeno uniformo.

Prosilci, zmožni slovenskega in nemškega jezika, naj uložé lastnoročno pisane prošnje z dokazi sposobnosti **do 1. januvarja 1896** pri občinskem odboru.

Dosluženi vojaki in žandarmi imajo prednost.

Županstvo v Kranju

dné 7. decembra 1895.

Odvetniška pisarna dr. Danila Majarona

nahaja se od sedaj naprej

na Križevniškem trgu

v grofa Auersperga palači

(pri tleh).

V Ljubljani, 5. decembra 1895. (1593—3)

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Nolli.

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“.